DOSAR NR.26600/3/2008

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
Sentinţa civilă nr. 3178
ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 09.07.2010
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREŞEDINTE RADU CONSTANTIN DANIEL
GREFIER MARIAN GEORGIANA-DANIELA

Pe rol fiind acţiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII (CNSAS)**, în contradictoriu cu pârâta **DREXLER (BĂRBULESCU) MIHAELA VIORICA.**

Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică de la 04.06.2010, când au fost consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie când, Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera şi pentru a da posibilitate părţilor să depună note scrise a amânat pronunţarea la 11.06.2010, 18.06.2010, 25.06.2010, 02.07.2010 şi pentru astăzi, 09.07.2010.

C U R T E A,

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Bucureşti - Secţia a IX-a Contencios Administrativ şi Fiscal la data de 08.07.2008 sub nr. 26600/3/2008 reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat în contradictoriu cu pârâta Drexler Mihaela Viorica constatarea existentei calităţii acesteia de colaborator al Securităţii.

In motivarea acţiunii, reclamantul a aratat urmatoarele:

În fapt, prin cererea de verificare nr. P 658/07.02.2008, adresată C.N.S.A.S. de către numitul I.S, se cerea verificarea, sub aspectul posibilei calităţi de lucrător sau de colaborator al Securităţii, în ceea ce o priveşte pe parata, în prezent procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Buftea, cerere legala tinând cpnt de prevederile art. 3 lit. I) din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008.

Ori, sustine reclamantul, ca din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/1/939/06.06.2008, precum şi din înscrisurile pe care le ataşeaza acţiunii, parata DREXLER(nume anterior BĂRBULESCU) Mihaela Viorica a fost recrutată în calitate de colaborator, la data de 18.02.1989, de către Serviciul 14 din cadrul Inspectoratului Judeţean Constanţa, deoarece: „în cadrul Oficiului Farmaceutic CONSTANŢA, avem cuprinse în baza de lucru şi în atenţie mai multe persoane /.../, semnalate cu relaţii neoficiale cu cetăţeni străini, cu manifestări ostile şi intenţii de stabilire ilegală în străinătate. Intrucât posibilităţile informative prezente de care dispunem pe lângă aceste elemente sunt insuficiente /.../, se impune recrutarea a noi surse care să fie angrenate cu sarcini în aceste direcţii. In acest sens au fost punctate şi verificate mai multe persoane, In urma studiului făcut ajungând la concluzia că numita DREXLER MIHAELA corespunde scopului propus. /.../ în relatările sale

despre unele aspecte negative, apărute la nivelul instituției sau despre unele persoane din cadrul Oficiului Farmaceutic despre care a fost întrebată, s-a dovedit a fi sinceră și deosebit de obiectivă, deschisă și fără rezerve. Astfel, despre numita /.../, aflată în supraveghere pentru faptul că are soțul cu care întreține o strânsă legătură, rămas ilegal în TURCIA, intenționând a emigra și a se stabili în Occident împreună cu acesta, candidata ne-a furnizat o notă din care rezultă intențiile de emigrare ale obiectivei. în finalul discuțiilor i s-a luat angajament scris de colaborare cu organele de securitate, de comun acord fixându-i-se numele conspirativ <OANA>". La aceeași dată, 18.02.1989 a semnat angajament olograf.

De asemenea, arata reclamantul CNSAS in continuare, anterior recrutării, cu ocazia contactării sale s-a consemnat de catre ofiterii de securitate urmatoarele: „candidata ne-a dat o notă de relații din care rezultă posibilitățile sale de informare pe lângă persoane din cadrul Oficiului Farmaceutic aflate în baza noastră de lucru". Această notă semnată cu nume real, reprezintă o listă cu 10 persoane pe care parata le cunoștea și putea furniza informații potrivit scopului recrutării. „Din aceasta rezultă că în cercul de relații al celei în cauză se află și persoane aflate în baza de lucru la problemă: 1 /.../ farmacistă la Farmacia nr. 49 Constanta aflată în supraveghere informativă la problemă pentru manifestări ostile și intenții de evaziune; 2 /,../ descendentă de legionar, aflată și ea în supraveghere informativă pentru manifestări ostile la adresa orânduirii sociale din țara noastră /.../".

Astfel, reclamantul sustine că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se putea constata calitatea de „colaborator al Securității". Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Această condiție este asigurată deoarece din inscrisurile depuse rezulta ca parata a fost recrutată pentru supravegherea informativă a persoanelor aflate în baza de lucru a securității pentru manifestări ostile la adresa orânduirii sociale din țara noastră, sintagmă prin care erau desemnate, în limbajul Securității, activități sau atitudini îndreptate împotriva regimului comunist. Prin prisma motivului recrutării trebuie analizată întreaga activitate de colaborare. Că este așa o dovedesc și informațiile furnizate de colaboratoarea „OANA", potrivit instructajului primit. Astfel, aceasta relatează despre o colegă farmacistă că; „/.../. Personal consider că este o persoană cu care dacă discuți o problemă serioasă, o poți rezolva, dar dată fiind firea ei schimbătoare și obiceiul de a lua hotărâri în mod instantaneu nu-mi oferă certitudinea că deplasându-se în străinătate nu ar exista posibilitatea să refuze să se întoarcă în țară, deși nu am auzit până în prezent că ar avea astfel de intenții." Mai mult, despre farmacista „aflată în supraveghere informativă la problemă pentru manifestări ostile și intenții de evaziune" a informat că: „la serviciu, cea în cauză a declarat că după ce-și va reglementa situația familială și va fi liberă, va solicita din nou să plece la sora sa în Noua Zeelandă și, după părerea sursei, farmacista/.../ dacă va pleca nu se va mai întoarce".

Mai subliniaza reclamantul şi faptul că parata, în calitate de colaborator cu numele conspirativ „OANA", a fost folosită la „influenţarea pozitivă" a unei colege, „aflată în supraveghere informativă la"problemă pe linia programului de măsuri <ALFA>".

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Şi această condiţie este asigurată deoarece nu cade în sarcina C.N.S.A.S. probarea încălcării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, ci, aşa cum şi textul de lege o arată, doar constatarea calităţii de colaborator al securităţii în sarcina persoanei care, prin informaţiile furnizate, a făcut posibilă suprimarea sau îngrădirea acestor drepturi. De altfel, Nota de Constatare nr. S/DI/i/939/06.06.2008, întocmită de către Direcţia de specialitate din C.N.S.A.S., certifică faptul că informaţiile furnizate organelor de Securitate de către doamna DREXLER Mihaela Viorica, au fost exploatate în cadrul dosarelor de urmărire informativă, deschise persoanelor la care se referă informaţiile respective. Astfel, apreciaza reclamantul, informaţiile furnizate organelor de Securitate de către parata, în calitate de colaborator al fostei Securităţi, au vizat îngrădirea următoarelor drepturi şi libertăţi fundamentale recunoscute şi garantate de legislaţia în vigoare la acea dată:

- dreptul la viaţă privată - art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civiie şi Politice;
- dreptul la libera circulaţie - art. 12 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice.

în drept, acţiunea a fost intemeiata pe conţinutul art. 3 lit. I) coroborat cu art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 şi art. 33 alin. 1 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, precum şi pe dispoziţiile art. 112 al Codului de Procedură Civilă.

Pârâta a formulat mtâmpinare prin care a solicitat respingerea acţiunii principale ca neîntemeiată, aducand urmatoarele argumente:

Pentru a se incadra in prevederile OUG 24/2008 solicitantul fie trebuie sa aiba o anume legitimare, norma legala instituind o ordine de preferinţa care trebuie respectata, fie trebuie sa fie cetăţean roman.

Astfel, art. 1 al. 8 prevede ca „ De drepturile prevăzute in al. 1-7 beneficiază soţul supravieţuitor si rudele pana la al IV- lea grad inclusiv ale persoanei decedate sau moştenitorii sai trestamentari. De aceste drepturi beneficiază in primul rand soţul supravieţuitor si dupa aceea rudele in ordinea proximităţii gradului de rudenie."

Fata de cele enunţate rezulta ca, in cazul de fata, numitul .... trebuie sa fie ruda sau soţul supravieţuitor al persoanei, subiect al dosarului de urmărire, sau sa faca dovada ca este cetăţean roman asa cum prevede art. 3 al. 1 din OUG 24/2008, dovada care nu se afla intre actele ce ne-au fost comunicate de către CNSAS.

Mai mult, intre documentele comunicate nu se afla nota de constatare de care reclamantul înţelege sa se folosească astfel cum rezulta din cererea chemare in judecata, respectiv Nota de Constatare nr. S/DI/939/06.06.2008.

Mai arata parata ca susținerile CNSAS- conform cărora sunt îndeplinite condițiile prevazute de OUG 24/2008 pentru a se constata calitatea sa de colaborator al securitatii- nu pot fi primite fara o analiza atenta a consecințelor pe care le-ar fi produs acțiunile paratei, deoarece simpla posibilitate ca ele sa fi fost exploatate nu este suficienta.

Astfel, CNSAS afirma pe de o parte ca nu cade in sarcina sa probarea încălcării drepturilor si libertăților fundamentale ale omului ci doar constatarea calității de colaborator si, pe de alta parte ca informațiile furnizate au fost exploatate in dosarele de urmărire informativa deschise persoanelor la care se refera informațiile.

Or, instanța de judecata precum si reclamanta se afla in imposibilitatea de a aprecia daca si in ce fel au fost exploatate informațiile si in ce modalitate concreta s-au îngrădit drepturile si libertățile persoanelor respective.

Chiar daca CNSAS nu are atribuții in sensul de a proba in ce măsura si daca au fost incalcate libertăți si drepturi fundamentale, atâta vreme cat afirma ca informațiile furnizate de catre parata au făcut posibila suprimarea si îngrădirea unor drepturi trebuie sa si puna la dispoziția instanței probele din care rezulta ca prelucrarea acelor informații au condus la ingrădirile despre care face vorbire, daca s-ar admite contrariul ne-am afla in situația in care, pe de o parte, CNSAS nu are atribuții in sensul de a proba acele încălcări si, pe de alta parte instanța, singura in măsura de a decide, ar fi in imposibilitatea de a administra probele in mod nemijlocit pentru a stabili in ce măsura cele expuse corespund realității. Modalitatea in care CNSAS a formulat cererea de chemare in judecata precum si probele pe care le-a solicitat in susținerea acesteia conduc la ideea ca, in opinia reclamantului, instanța ar avea in speța de fata un rol absolut formal si anume acela de supervizor al notei de constatare emisa de reclamant.

Ori,nu se poate rupe din contextul social al acelor vremuri nici atitudinea paratei si nici imprejurarea ca a avut contact cu organele Securității pentru o scurta perioada de timp, astfel incat informațiile pe care le-a furnizat nu cred ca au putut fi exploatate in sensul de a ingradi drepturile sau libertățile vreunei persoane.

Daca legiuitorul ar fi dorit ca rolul instanței sa fie unul formal, de avizare a notelor întocmite de CNSAS, si nu unul activ, in consens cu normele legale, nu ar fi prevăzut procedura de sesizare a instanței in forma actuala, astfel incat sa poata fi respectat, in concret, atat principiul contradictorialitatii cat si pe acela al administrării nemijlocite a probelor in fata instanței.

Prin sentinta civila nr.3397/04.12.2008 tribunalul a declinat competenta de solutionare a cauzei in favoarea Curtii de Apel- Sectia a-VIII-a CAF.

Curtea a incuviintat partilor si a administrat proba cu inscrisuri, asa cum rezulta din incheierile de sedinta.

Analizând actele şi lucrările din dosar, în raport de susținerile părților şi prevederile legale incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

Din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/I/939/06.06.2008, precum şi din înscrisurile pe care le ataşeaza acțiunii, parata DREXLER(nume anterior

BĂRBULESCU) Mihaela Viorica a fost recrutată în calitate de colaborator, la data de 18.02.1989, de către Serviciul 14 din cadrul Inspectoratului Județean Constanța.

Perioada în care pârâtul a oferit informații Securității, conform actelor depuse la dosar, este in decursul anului 1989, iar colaborarea sa cu Securitatea a fost relizată sub numele conspirativ de „OANA", in conditiile in care parata a semnat in data 18.02.1989 un angajament olograf.

In primul rand, potrivit art. 3 din OUG nr.24/2008 cu completarile si modificarile ulterioare dreptul de acces la informatiile in legatura cu calitatea de lucrator al Securitatii sau de colaborator al acesteia, in sensul ordonante de urgenta, a persoanelor care ocupa functii publice, precum cea de procuror, apartine oricarui cetatean roman, astfel incat Curtea nu retine aspectul privind nelegalitatea verificarii partii parate la cererea numitului Sorin Iliesiu.

Potrivit art. 2 lit b) din OUG nr. 24/*2008 prin colaborator al Securității se înțelege „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor".*

În raport de aceste dispoziții legale, dar si de înscrisurile aflate la dosarul cauzei, Curtea apreciaza actiunea ca fiind intemeiata, fata de inscrisuriule propuse de reclamant in dovedirea calitatii de colaborator al Securitatii si mentionate in cuprinsul notei de constatare la capitolele D. "Documente care atesta transmiterea de informatii catre Securitate potrivit art. 2 lit.b" si E "Alte documente care descriu relatia cu Securitatea".

In special, Curtea retine ca fiind relevante urmatoarele materiale:

-nota informativa semnata olograf de catre parate, din data de 17.08.1989, prin care parata informa despre numita M.M faptul ca "data fiind firea ei schimbatoare si obiceiul de a lua hotarari in mod instantaneu nu-mi ofera certitudinea ca deplasandu-se in strainatate nu ar exista posibilitatea sa refuze sa se intoarca in tara, desi nu am auzit pana in prezent ca ar avea astfel de intentii".

Astfel, prin aceasta informatie furnizata, cu privire la trasaturile de caracter si modul de gandire al celei vizate, mod ce ar putea-o determina sa nu se mai intoarca in tara daca va primi permisiunea de a merge in strainatate, se poate retine ca, desi

intr-un mod tangential, parata a denuntat o atitudine potrivnica regimului totalitar comunist, atitudine constand in pozitia fata de regimul comunist al celei vizate, anume riscul de a refuza sa se intoarca in tara in cazul in care i se va permite sa plece in strainatate, aceasta informatie putand produce consecinte negative pentru cea vizata, anume avizarea negativa din partea Securitatii a cererii de calatorie in strainatate.

-nota informativa din 31.01.1989, luata inca inainte de afi efectiv recrutata ca si colaborator, in cadrul careia parata a furnizat informatia privind intentia numite C.D de a pleca la sotul sau in Turcia, intrucat acesta este hotarat sa nu se mai intoarca. Din redactarea notei de informare rezulta ca a fost furnizata informatia privind hotararea celei vizate de a-si urma definitiv sotul spre a convietui cu acesta in strainatate, asa cum, de altfel, rezulta si din consemnarile pe marginea acestei note facute de ofiterul de legatura. Este drept ca in nota din 17.08.1989 parata a comunicat ofiterului de legatura faptul ca respectiva C.D "nu se gandeste sa plece", insa aceasta informatie, furnizata dupa ce s-a exercitat masuri de influentare a respectivei persoane spre a renunta la ideea plecarii si ramanerii in Turcia, nu anuleaza prima informatie furnizata.

- raportul informativ din 30.06.1989, intocmit de lt. ...., in cuprinsul caruia se mentioneaa ca "La intalnirea efectuata la data de 29.06.1989 cu sursa OANA aceasta mi-a relatat cu privire la numita M.V/.../La serviciu, cea in cauza a declarat ca dupa ce-si va reglementa situatia familiala si va fi libera, va solicita din nou sa plece la sora sa in Noua Zeelanda si, dupa parerea sursei, farmacista M. Daca va pleca nu se va mai intoarce".

In conditiile in care legea nu impune ca ingradirea unui drep fundamental sa se si produca efectiv, ci numai sa existe pericolul ca aceasta imprejurare sa se produca, dar cu atat mai mult cu cat, in cazul numitei C.D, acest pericol s-a si produs, Curtea retine ca fiind intrunite cerintele prev. de art. 2 lit. b) din ordonanta de urgenta, denotand calitatea paratei de colaborator al Securitatii in sensul legii.

Asadar, desi exista doar trei activitati de furnizare de informatii atingand cerinta prev. de OUG nr.24/2004, Curtea retine ca, prin aceasta furnizare de informatii s-a facut posibila îngradirea dreptului la libera circulație - art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile şi Politice.

Pentru aceste considerente, în temeiul OUG nr. 24/2008 , Curtea va admite acțiunea şi va constata existența calității pârâtului de colaborator al Securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII (CNSAS), cu sediul în Bucureşti, sector 3, str. Matei Basarabnr. 55-57, în contradictoriu cu pârâta DREXLER (BĂRBULESCU) MIHAELA VIORICA, cu domiciliul în Bucureşti, sector 5, ...

Constată calitatea pârâtei DREXLER (BĂRBULESCU) MIHAELA VIORICA, născută la data de 10.10.1961, în Constanţa, fiica lui Traian şi Mariana, de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică azi, 09.07.2010.

PREŞEDINTE
Radu Constantin Daniel

GREFIER
Marian Georgiana-Daniela

Conform cu originalul

Red./Tehnored. RCD (4 ex.)

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 26600/3/2008 se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

